

έτσι νάχρησ τήν εὐχή μου, φύγε παράτησε τὰ σφουγγάρια.

Ο νιός συλλογισμένος τὸν κοίταζε. Καί τὸ τραγουδι μὲ τὸ θλιβερό σκοπὸ τοῦ σφινγγε τὴν καρδιά. Ὑστερα σφινγγά, σφινγγά μίλησε.

— Ναι, καπετάνιε, ναι, ἀλήθεια. Μὰ, γιατί; Γιατί τάχα νάσαι τέτοια ἡ τέχνη μας;

— Κατάρ, παιδί μου, κατάρ θεικὴ τὰ βαρύνει κ' ἔτσι ἀπὸ χρόνια εἶνε γραμμένο ὅποιος τὰ δουλεύει, θέλεις καπετάνιε εἶναι, θέλεις βουτηχτὴς καὶ σύντροφος καὶ μοῦστος, προκοπὴ δὲν εἶναι νάδρη. Τὸ ξέρεις γιατί εἶσαι καὶ θεοφοβούμενος ἐσύ, τὸ ξέρεις πῶς ὅταν σταυρώσαν τὸ Χριστὸ οἱ Ἑβραῖοι, οἱ ἄνομοι, στὴ δίψα τοῦ ἀπάνω ξύδι τὸν ποτίσανε. Καί, ὦρα κακὴ, σφουγγάρι βρέθηκε κοντὰ τους, σφουγγάρι νὰ τὸ ποτίσουν στὸ ξύδι καὶ μὲ σφουγγάρι τοῦ δώσαν νὰ πιῇ. Κι ὁ πόνος, ὁ τρανὸς πόνος καὶ καῦμός ἀράνταστος, ὁ πόνος τοῦ Χριστοῦ ξέσπασε σὲ μιὰ βουβὴ κατάρ, μὰ κατάρ ἀπέραντη κι αἰώνια ὅσο εἶναι ἐκεῖνος ἀληθινὸς καὶ τὰ λόγια του. Κακὴ, βλέπεις, ἦταν ὦρα καὶ βρέθηκε τὸ σφουγγάρι καὶ γραφτό μας νὰ τέρνουμε τέτοια θεικὴ κατάρ. Ἀπὸ τότε ἄνεμος συνεπαίρνει καθένα πού καταπιεσθῇ μὲ τὴ δουλειὰ αὐτῇ.

— Μὰς φυλάει ἡ Παναγία, ἡ χάρη της. Τόσα τάγματα, μπάραμπα, τόσα κερὰ. Ἐμεῖς χωρὶς νὰ πατήση ἡ χάρη της στὸ καίμι, παλαμὰκι δὲ λύνουμε.

— Μὴν τὰ κοιτᾷς. Θεομαῖχτες εἴμαστε. Σκόλη, Κυριακὴ δὲ οὐλᾷμε στὴ δουλειά, ἀκόμη καὶ τὴ Μεγάλῃ Λαμπρῇ δουλεύουμε, ὁ παρὴς νὰ βγαίνει. Σαρακοστή, μπρὸς στὴν πόρτα τῆς ἐκκλησίας δέκα ζευγάρια βιολιά λαλοῦν. Μεγάλῃ βδομάδᾳ βγαίνουμε στὰ παννιά. Ἀκουσε, παιδί μου, ἐγὼ νὰ παρατήσω τὴ δουλειὰ δὲ σκέπτομαι. Μὰ πρόπερσι Μεγάλῃ Τρίτῃ φάσκαμε στὴ Μπεργάζα. Εὐτύς νὰ καλαφατίσουμε τὰ μηχανοκάρια πού μᾶς τὰ εἶχε στραπατσάσει μιὰ φουρτοῦνα, λεονάσσα πρώτης, καὶ τὴ Μεγάλῃ Παρασκευῇ ὁ καπετάνιος τῆς μηχανῆς παράγγειλε νὰ βγούμε στὴ δουλειά. Βρὲ ἀμάν, Μήτσο, τοῦ εἶπα, ἔστους μέρα πού ναι σήμερα. Τὴ δουλειά σου, μοῦ εἶπε, καπετάν Νικόλα, ἐσύ τὸ ναυλό σου νὰ πάρῃς, μὰ ἐγὼ μὲ Μεγάλῃ Παρασκευῇ καὶ μὲ σκόλης δὲ θὰ βγάλω τὸν παρὲ τὸν ξένο μὴδὲ νὰ χάσω θέλω τὰ λίγα πού ἀπόχτησα βουτηχτὴς. Βγήκαν στὴ δουλειά. Τὸ μεσημέρι μᾶς φέραν πεθαμμένο, σὲ δεκάξῃ ὀργιὰς βάρους, τὸ Μαντηλένιο, τὸ βράδυ ὡς τὴ μέση πιασμένο τὸν ξακουσμένο Σαμιώτη. Ἐκεῖνο τὸ καλοκαίρι τὰ λεφτὰ τοῦ Μήτσου κουρνιαχτός. Οἱ βλαστήμιες τοῦ μοῦ σήκωναν τὴν τρίχα μὴ σπιθαμὴ. Εἶπα καὶ τὸ καμα, τελευταία μου νὰ ἔναι χρονιά μὲ τὰ σφουγγαράδικα. Καὶ ὁ Θεὸς νὰ μὲ οὐλᾷ μὴ μοῦ συνεπάρῃ καταστροφὴ τὰ λίγα λεφτὰ π' ἀπόχτησα στὰ σφουγγάρια.

Ἀκουσέ με. Εἶσαι παιδί ἀκόμα καὶ στὰ λέω νὰ

μὲ συχωρῇς καμμιὰ φορὰ. Φύγε ὅσο εἶναι καιρὸς ἀκόμα. Μὴ σὲ μαγέψῃ στὰ καλὰ ἡ τέχνη ἡ ἀπιστή. Κάλλιο νεράϊδα ἀγαπητικιά, παρὰ τέχνη μάγισσα. Κ' εἶναι μάγισσα, πιστέψι με καὶ δέστο στὴν καρδιά σου, μάγισσα ἡ τέχνη ὅσο νὰ σὲ βυζάξῃ στὰ πιδ καρπερά σου χρόνια κ' ὕστερα σὲ παραρρίξει σκύβαλο σὲ μιὰ γωνιά ν' ἀρμακτώνῃς παραγάδια καὶ νὰ ξεχάνῃς τοὺς καῦμούς καὶ νὰ καταπίνῃς τὰ φαρμάκια μὲ τὸ κρασί, ὅπως βλέπῃς τὸ γέρο-Σκαμπαθία, ξακουσμένο καπετάνιο στὸν καιρὸ του, νὰ πίνῃ τὰ βιδάνια τῶν μαγαζιῶν. Τὰ σφουγγάρια ἔχουν κατάρ θεικὴ. Παρατήσέ τα καὶ βλαστήμα με.

Ὁ Ραϊκὴς εἶχε γύρι τὸ κεφάλι. Κι ἀπ' τὸν καπνὸ πού σκέπαζε τὸ μαγαζὶ, πυκνότερη καταχνιά θέλωνε τὸ νοῦ του. Ἐκεῖ κάτω, τὸ βιολί εἶχε πᾶψει καὶ μοναχὰ σιγῶπιζε τὸ λαγούτο, κι ὅλη μαζὶ ἡ συντροφία τραγουδοῦσε.

— Ἐμεῖς καὶ ἂν χαθοῦμε, μᾶς τό'χει ἡ μοῖρά μας κανεὶς δὲ θὰ τὸ μάθῃ ἀπὸ τὰ σπῖτια μας.

Ὑδρα, Μᾶης 1905.

ΜΗΤΣΟΣ ΑΝΘΕΜΗΣ

ΜΩΣΑΪΚΑ

Ἀπὸ τοὺς μύθους Ἰδὲ ν Κριλὸ φ.

ΤΑ ΔΥΟ ΒΑΡΕΛΙΑ

Τὰ δυὸ Βαρέλια ἐλεύθερα καὶ μόνα
Ἐπῆραν δρόμο μιᾶν ἡμέρα· τὸνα
Κούφιο εἶταν κι ἀδειανό· μὰ τᾶλλο
Γιομάτ' ὡς πάνον μὲ πιετὸ πού ἐφραίνει
Τῆς γῆς κάθε θνητὸ μικρὸ ἢ μεγάλο.
Τὸ δεύτερ' ὅμως πάντοτε πηγαίνει
Καταμεσῆς καὶ πίσω ἀπὸ τὸ πρῶτο
Κυιδώντας δίχως θόρυβο καὶ κρότο,
Ἐνῶ τ' ὀλαδειανὸ χοροπηδῶντας
Μὲ βήματα τρελλὰ κροτεῖ περνῶντας
Καὶ σύγνεφο στὸ δρόμο του σηκώνει...
Τὸν νόμο στὸ ποδάρι καί... τὴ σκόνῃ.

Σὰν βλέπουν οἱ διαβάτες, ποῦχαν γνώση,
Ἀθεόρατο βαρέλι νῆχει τόση
Ὁρμὴ καὶ Τρέλλα, σὰ ἀνὰν τύχε πιάσει
Ἡ μῦθα, κάνουν τόπο νὰ περάσῃ
Μὰ τὸ μωρὸ τὸ πληθὸς γιουχαρίζει
Τὸ δεύτερο βαρέλι τὸ γεμάτο,

Ἐνῶ τὸ ὀλαδειανὸ πού πάει τρεχᾶτο
Θωρεῖ μὲ θαυμασμό... κι' ἂς μὴν τάζιζει!

Θόρυβο τέτοιο κάνουνε συχνὰ
Κεφάλια πού ὀλως διώλου εἶναι ἀδειανὰ
Μ' αὐτὸς πού ἤρωας εἶναι ἀληθινὰ
Διαβαίνει σιωπηλὸς παντοεινὰ,
Κάθ' ἔργο του καὶ μόνο, πού ὠφελεῖ,
Ἀφ' ἡμέρας γι' αὐτὸν νὰ μιλεῖ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΔΙΤΗΣ

ΝΕΚΡΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Ἐρχεται ἕνας Δαφνοστεφάνωτος. Πίσω του μοροκοῦνι ἄπειρη σειρὰ κάρα. Τὸ πίσω πίσω κάρο ἡ ἀλαργάδα τὸ δείχνει μικρόσσανι μικρόκι μικρόκι.

Γαβριήλ. Καλὸ στὸ γαμπρό, καλὸ στον.

Δαφνοστεφάνωτος. Χαῖρε. Μὰ γιατί μὲ λές γαμπρό; Δὲν εἶμαι γαμπρός.

Γαβριήλ. Τότες γιατί φορεῖς τὸ στεφάνι;

Δαφνοστεφάνωτος. Ἀπὸ εἶναι στεφάνι πού μοῦ δωσε ὁ Μιστριώτης σ' ἕνα διαγωνισμό. Μὰ πῆρα ὅμως κι' ἄλλα, οὐ! ἕνα σωρό... πίσω μου στέκει ἕνα κάρο ξέχειλο.

Γαβριήλ. Νὰ μοῦ συμπαθῇς τὸ λάθος μου. Εἶναι ὅμως, βλέπεις, καὶ τὰ κάρα. Ἀπὸ τὰ κάρα δὲν κουβαλοῦν τὰ προικιά σου;

Δαφνοστεφάνωτος. Ὅχι, τὰ ἔργα μου, τὰ συγράμματά μου.

Γαβριήλ. Ἄ, εἶσαι γραφικὸς. Κι τί λογῆς ἔγραφες;

Δαφνοστεφάνωτος. Πολύ ἀπ' ὅλα. Πεζά, ἔμμετρα, ἱστορίες, δηγῆματα, λυρικά, δράματα ἔμμετρα, δράματα πεζά, πεζότατα μάλιστα, κτλ. κτλ.

Γαβριήλ. Καὶ πῶς κατόρθωσες νὰ γράψῃς τόσα σὲ τόσο σύντομη ζωὴ;

Δαφνοστεφάνωτος (κνημιωμένος). Ἐχω σύστημα δικό μου.

Γαβριήλ. Δηλαδή;

Δαφνοστεφάνωτος. Νᾶ. Μὲ τὰ καπούλια μου καθοῦμαι, μὲ τὰ μάτια μου βλέπω, μὲ τὸ χέρι μου γράφω γράφω.

Γαβριήλ. Τίποτα ἄλλο;

Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Τῆς προσευχῆς ἡ ἐπιρροὴ στὴ θρησκευτικὴ μας ζωὴ.

(Ἀνέλεξη ποιήθηκε στὸ Αἶθρον τῆς Ἑλβετίας τὸ Μάρτιν τοῦ 1903, σὲ σύλλογο ἀπὸ χριστιανούς νέους ἐπιστήμονες)

Στὸ Χριστὸ Σ. Ἀργυροπούλου
ἡ μετάφραση γιὰ μικρὴ θύμηση

Ἀγαπητέ μου Χριστο,

Τὴ μετάφραση αὐτὴ πού βλέπεις, τὴν ἔκανα γιὰ δυὸ λόγους. Πρῶτον πῶ τὸν πρῶτον διάβασε τὰ λόγια τοῦ Ροῦθ ἀπὸ τὴν Πάπισσά του, γιὰ νὰ μὲ καταλάβῃς καλύτερα:

Ἀγαπᾷς, ἀναγνώστα μου, τὸν καλὸν οἶνον; Ἄν τῷ θῶντι τὸν ἀγαπᾷς, μισαῖς βεβαίως τοὺς ἀσυνοιδήτους ἐκείνους καπῆλους, οἵτινες ἐξ αἰσχροκερδείας νοθεύουν τὸ καλὸν τοῦτο ποτόν, ἀναμιγνύοντες ὕδωρ, βαφὰς ἢ δηλη-

πῆρια καὶ ἀντὶ θεοῦ νέκταρος ἀνούσιον ἢ ναυτιῶδες ποτὸν προσφέροντες εἰς τὰ διψῶντα σου χεῖλη. Τοιοῦτοι ἀκάπηλοι ὑπῆρξαν ἀπ' αἰώνων οἱ μετερχόμενοι τὴν προύρησιν καὶ διανομήν τοῦ γενναίου οἴνου τῆς πίστεως, ὡς ἀνώμαλὸν τὴν θρησκείαν ὁ σοφὸς Ἀλθίνος
Ἄλλοι δὲ καθὼς ὁ γνήσιος οἶνονότης βδελύσσεται τοὺς νοθεύοντας τὸν οἶνον, οὕτω καὶ ὁ καλὸς χριστιανὸς ἀποστρέφεται τοὺς ἀναμιγνύοντας εἰς τὴν θρησκείαν, ἵνα κατασταθῇ ἐπικερδέστερα, τὰς παντοίας τῆς ἐξυρισμένης ἢ πολυμάλλου κεφαλῆς τῶν ἐφευρέσεων, τὰ θαύματα τῶν εἰκόνων, τοὺς Θεοὺς τῆς εἰδωλολατρίας μετρημισμένους εἰς ἀγίους, τὰς προσκυνήσεις τὰ εἰσθητὰ τοῦ Παρθενίου, τὰ ἅγια λείψανα, τὰ κομβολόγια καὶ ἄλλα ἱερατικά ἐμπορεύματα, δι' ὧν τὸ ἐπάγγελμα τῶν Ἀποστόλων κατέστη καὶ αὐτῆς τῆς λατρικῆς καὶ ὀνειροκρισίας ἀγυρικώτερον.

Μὲ τὰ λόγια τοῦτα ἐξηγεῖται ὁ πρῶτος λόγος πού σοῦ λέω. Εἶμαι κίγῳ, ὅπως εἶσαι κέσῳ, ἀπὸ κείνους π' ἀγαποῦνε τὸν γενναῖον οἶνον τῆς πίστεως καὶ γι' αὐτὸ ἐπιθυμῶ νὰ τὸν διαλαλῶ, ὅπου τὸν βλέπω. Καὶ τέτιος ὑπάρχει σ' αὐτὴ τὴν ὁμιλίᾳ, πού θὰ παρᾶσθι τώρα ἀπὸ τοῦ «Νουμά» τίς στήλες.

Ὁ δεύτερος λόγος εἶναι ἡ ἐπιθυμία μου νὰ μεταχειρίζομαι τὴν ἐθνικὴ μας γλῶσσα σὲ κάθε λογῆς θέματα, γιὰ νὰ δειχνηται μὲ πράγματα καὶ μὲ δουλιὰ, κι ὅχι μὲ κούφια λόγια, ἡ δύναμη πού κλεῖ μέσα της, μῶλον πού

δὲν καλλιεργήθηκε ἀκόμη γιὰ νὰ γένη τέλεια φιλολογικὴ γλῶσσα. Καὶ τὴ δύναμη αὐτὴ τὴν ἀναγνωρίζουν ὅσοι λυτερώθηκαν ἀπὸ τὴ λατρεία τῶν ἄλλων ἐκείνων «Εἰδῶλων», πού ὁ καλὸς Ροῦθς πάλι γύριψε καὶ πίτυχε ὅχι λίγο νὰ τὰ κουνήσῃ ἀπὸ τὴ θέση τους.

Γεῖδ σου

Ο δικός σου
Π. Α.

Κύριοι,

Συζήτηση, ἂν ἡ προσευχὴ ἐπιρρεάζῃ ἀλήθεια ἢ ἂν μπορεῖ νὰ ἐπιρρεάζῃ τὴ θρησκευτικὴ μας ζωὴ, ἢ δὲν παῖ μεταξὺ μας. Τὸ πῶς ξακουσται ἡ προσευχὴ πραγματικά, ὑποθέτομε νᾶνε πεποιθήσῃ μας· θέμε νὰ δοῦμε μόνο ποῖα εἶν' ἡ ἐπιρροὴ της, ἢ ποῖα τοῦλάχιστο ἔπρεπε νᾶνε, στὴν ἐσωτερικὴ μας θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ ζωὴ.

Καὶ τί θέμε νὰ τὸ δοῦμε. Ὅχι ἔτσι, ἀπὸ ἀπλὴ περιέργεια, γιὰ νὰ μάθουμε ὕστερ' ἀπὸ τὴν ὁμιλίᾳ μας κάτι πού δὲν τὸ ἔραμε προηγουμένως. Ὁ σκοπὸς μας ἐδῶ στὴ συνάξῃ μας δὲν εἶν' ὅ δὲ γελίμαί, νὰ ψυχολογοῦμε πράματα ἐπιστημονικά, παρὰ νὰ ἐμπνέομε ἠθικὰς συγκινήσεις, νὰ ζυποῦμε ἅγια αἰσθητά, νὰ παίρνουμε θάρρος γιὰ νὰ ζοῦμε ἀληθινὰ ὅπως θέλει ὁ Θεὸς καὶ νὰ σκετιζοῦμας μεταξὺ μας. Λοιπὸν κι αὐτὸ πού τώρα θέλομε νὰ δοῦμε πρέπει νάχῃ πρῶτ' ἀπ' ὅλα τὸν πραχτικὸ σκοπὸ νὰ μᾶς βοηθήσῃ νὰ μεταχειρίζομας τὸ δικαίωμά μας τῆς

Δαφνοστεφάνωτος. Τί άλλο θέλεις;
Γαβριήλ. Αί, και το μισό σου δεν το μετα-
χειρίζεσαι;

Δαφνοστεφάνωτος. "Απαγε! "Επειτα... (πηγαί-
νει κοντά και μιλά σιγανά) μεταξύ μας... δεν έχω.

Γαβριήλ. "Ετσι καθώς το λές, φαίνεται σαν
έφκολο το σύστημά σου.

Δαφνοστεφάνωτος. "Εφκολο; Με συχωρείς. Δυ-
σκολώτατο μάλιστα!

Γαβριήλ. Πώς το βγάζεις άφτό;

Δαφνοστεφάνωτος. Βέβαια. 'Ο καθένας γράφει
σαν έχει μισό. Δύσκολο είναι σά δεν έχεις.

Γαβριήλ. "Αφτό, παλικάρι μου, μου φαίνεται σά
σοφισμός.

Δαφνοστεφάνωτος. Τί παρρίζεις; Είμαι και δει-
νός δικηγόρος.

Γαβριήλ. Καί τώρα πές μου μια στιγμή. "Αφτό
τά κάρα τί θάν τά κάνουμε;

Δαφνοστεφάνωτος. Μά θάν τά πάρω μαζί μου
στον Παράδεισο.

Γαβριήλ. "Αδύνατο. Δεν έχει τύπο. "Επειτα
μάς ήρθε τίς περασμένες κι' ο Σουρής μ' ένα σωρό
βαγγόνια.

Δαφνοστεφάνωτος (συλλογιέται). Μια ιδέα!..
βλέπεις, είμαι έφεδρετικός, τó δείχνουν και τά δρά-
ματά μου... Νά χτίστε επίτηδες έναν κόσμο για
μένα και τά έργα μου.

Γαβριήλ. "Ας είναι, άς γίνει κι' άφτό. (Φωνά-
ζει έναν "Αγγελο). Χτίστε μια στιγμή έναν κόσμο
επίτηδες για τόν κύριο και τά έργα του. "Ορίστε
λοιπόν, πήγαινε μαζί με τόν "Αγγελο.

(Εξελιχθ' ο Δαφνοστεφάνωτος με τά κάρα του)

Γαβριήλ. "Α μια στιγμή, ξέχασα. Πώς σέ λένε
νά σι γράψω στον καταλόγο;

Δαφνοστεφάνωτος. Τιμολέων "Αμπελές.

Γαβριήλ. Πολύ καλά. (Γράφει).

"Ονοματεπώνυμο. "Αμπελές Τιμολέων.

"Επάγγελμα. Πεζογράφος (με τήν όκη), ποιητής
(με τó καντάρι), δικηγόρος.

Χαρακτηριστικό. Γράφει χωρίς μισό. Τώρα λοι-
πόν πήγαινε.

(Φέβγει ο "Αμπελές με τόν "Αγγελο και με τά
κάρα του. Περνά πές ένας αιώνας ως νά διαθεούν
όλα τά κάρα. Έναν αιώνα κατέπε ξαναγυρίζει ο
"Αγγελος).

Γαβριήλ. Τόνα χτίσατε λοιπόν τόν άλλο κόσμο;
"Αγγελος. Ναι, με δεν έρτασε ο ένας. "Αναγ-

καστήκαμε νά χτίσουμε διό, έναν για τά πεζά
κι' έναν άλλο για τά έμμετρα.

Λ. Α.

ΣΚΗΗΡΟΙ ΚΑΙ ΔΕΙΛΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΠΕΡΑΣΜΕΝΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Τά μισμένα χελιδόνια
Ξανάρχονται άπ' τήν "Αραπιά
Τό περασμένο καλοκαίρι
Τάχα θά μου ξανάρθη πιά;

Τό περασμένο καλοκαίρι
Πού δέ θά τόβρω άλλη φορά,
"Από τά πύθ συνηθισμένα
"Εγώ είχα πλάσει τή χαρά.

Στόν όχτο ανέβαινα τόν έχει
Στή ρίζα του ο Δυναβητός
Στά πόδια πάντοτε τού άφέντη
Σά σκύλος βόσκειται σιωπής.

Και τήν "Αθήνα κι ο όχτος έχει
Γονατιστή, και τήν κρατεί
Και τήνε χαίρεται σαν κύρης
Κάτου άπ' τόν ήσιο του δετή.

Κι από τόν ήσιο είναι δροσάτος
Κι άπ' τά πλατάνια είναι χλωρός.
Γύρω μιάς πλάσης ή άσπρη γύμνια
Κι άπάνου ο ήλιος καίει σκληρός.

Κ' ένφ' τής χώρας κάτου είν' όλα
Κι άσάλευτα και φλογερά,
Στόν όχτο σάλεμ' από δέντρα,
Κ' ένα τραγούδι από νερά.

Κ' ή νερομάνα είναι στον όχτο,
Μανταλωμένη, σκοτεινή
Γουίης, δέ βλέπεις όλο βουίζει,
Μιά θάλασσα είναι άλαργινή.

Και παρ'άφερα είν' ή βρυσούλα
Ρέει άγαθά, συγκρατητά,

Σ' όλους τó δίνει αλήτη τó βίος της
Ξεσπέναστα, και δέ ραττά.

Τής γενοιάς τó φτωχολόγι
Δέχεται, και τó ξεδιωτά,
Κι άκούει, και δέν την θυμώνουν
Μαλλόμενα και λόγια άψά.

Και κάποτε, όσο νά γιομίσω
Κάποιο στενόλαιμο σταμνί,
Δουλεύει πονηρά ένα ταίρι
Κι άγάπης γίνεται οκαμνί.

Κ' ένα στενό δρομάκι άγνάντια
Μέσ' στήνφόρια τά πλατιά,
Τραβάει ψηλά στο κορφοβούνι,
Κι άξαφνα χάνει τó ή ματιά.

Κ' εκεί πού χάνεται, —μιά άλόη
Στέκει μ' όλόρθε σπαθωτά
Τά σταχτοπράσινα τά φύλλα
Σάν από χάλκωμα χυτά.

Κι άπ' τή ζωή βαλτό σημάδι
Φαντάζ' ή άλόη για νά μηνά
Κάποιον άγώνα πού τελειώνει,
Κάποιον άγώνα πού άρχινά.

Και στο δρομάκι ένα κατέβα
Κι άνέβα, άργοι και βιαστικοί
Κι άδιάκοπα και ζά κι άνθρωποι,
Και πάν έδω και πάν εκεί.

Και είτε γυρίζουν κάτου, και είτε
Τραβάν προς τήν κορφή άντικρύ,
"Αφαντοι γίνονται ήμα σιρίφουν,
Σβένεται άπ' όμπρός σου είναι νεκροί.

Και μοναχά στο νού άπομένει
Τό βράδιασμα, ώρα διαλεχτή
Μιά μέρα θέλει νάροφύγη,
Μιά νύχτα νάροφύναχτη.

Και κάθε άντίκρυσμα είναι τότε
Σοφού τεχνίτη ζωγραφιά
Με τάπαλάτα κοττόλι
Νά την ή άφάνταστη όμορφιά!

Και πέρα, άπάνου άπ' όλα, ο Πάρνης,
Τής θείας Ηεντέλης ο άδερφός,

προσευχής όφελιμώτερα και πιστότερα παρ' πρώτα.

"Απ' τήν άντίληψη τής προσευχής πούχουμε κρέμα-
ται τó πείτερο και ο βαθμός τής έπιρροής πού τής άνο-
γνωρίζουμε. Κατά τή δική μας γνώμη, ή προσευχή είναι
μιά συνομιλία τής καρδιάς με τó Θεό, διάλογος δηλαδή
κι όχι μονόλογος και δέν είναι με τή φαντασία μόνο τέ-
τια, τάχατες με τó πνεύμα τού κόσμου συνομιλία, παρ'ά
είναι συνομιλία προσωπικού άνθρώπου με τόν προσωπικό
Θεό, «familiarē cum Deo colloquium». 'Ο άνθρώπος μι-
λάει, άκούει κι άπαντάει ο Θεός: «Θεέ τού "Ισραήλ, είσαι
Θεός πού κρύβεσαι!» λέει ο "Ησαΐας, ναι, Θεός πού κρύ-
βεται, μά όχι Θεός βουδός και πεθαμένος, παρ'ά Θεός
ζωντανός, π' άκούει κι άπαντάει: «"Εκείνος πού δημιούρ-
γησε ταύτή μπορεί νά μην άκούη;» "Εκείνος πού μάς έ-
θελε τόν πόθο νά συνομιλούμε μαζί του πώς δέ θάπαν-
τάη; — Δέν μπορεί ο Θεός νάφύση προσευχή δίχως άπό-
κριση, όπως κι' ένας άνθρώπος τόντις συμπονετικός δέν
μπορεί νά μην άκούση ένός δυστυχισμένου τά παρακάλια.
Δέν άποκρίνεται με λόγια πού νά τάκούμε, άποκρίνεται
με πράγματα. «Πραγματικά μάς άπαντάει ο Θεός, λέει
ο Bengel, όπως σ' ένα ζήτουλα συνήθως κάνει κι ο άν-
θρώπος ο γενναϊόκαρδος» δέ συζητάει πολύ μαζί του, μόνο
τόν έλπει και λάθος κάνουν και σ' αυτό οί πειότεροι πού
προσεύχονται, ποτέ νά μην παύουν νά παρακαλούν, με
τό νά μην παρατηρούν ποτέ τήν πραγματική άπόκριση

του Κυρίου». Στα δικά μας μάτια φαίνεται για βέβαιο,
πώς με τίς προσευχές μας μπορούμε νά έπιρρεάσουμε τόν
Κύριο και νά τον επρώσουμε νά έπιτρέψη πράξεις, πού
χωρίς τίς προσευχές μας δέ θά γινόντουσαν. Αύτή νη ή
άντίληψη τής προσευχής, καθώς ο "Ιησούς τήν παρ'σταί-
νει. Δίπλα στο λόγο «"Αδύνατο τίποτα δέν είναι στο Θεό»
βρίσκεται ο άλλος λόγος: «Όλα είναι δυνατά σ' όποιον
πιστεύει». Στο Θεό και στον πιστό είναι δυνατά όλα. 'Ο
Θεός κυβερνάει τόν κόσμο μαζί με τούς πιστούς λα-
τρευτάδες, ότο τών πιστών ανθρώπων οί προσευχές γί-
νουν» είτεια έτσι κι όχι άλλως νά ένεργάη ο Θεός. Τών
προσευχών τά έακούσματα δέν είναι φαντασιοκοπίες, είναι
γεγονότα.

"Η προσευχή, τó familiarē cum Deo colloquium,
είν' ή άτλή, ή άμεση έκφραση τής ζωτικής κοινωνίας
του ανθρώπου με τó Θεό. — Τώρα, ποιά νη τά καλά π' ό-
ποιος προσεύχεται βλέπει από τήν προσευχή του, άπ' τήν
καθημερινή του με τó Θεό κοινωνία;

I

Τό πρώτο είναι, πού λαβαίνει πείρα τού Θεού του.
Στήν προσευχή λαβαίνουμε πείρα τού Θεού. "Εκείνος πού
προσεύχεται, δέ χρειάζεται καθόλου άπόδειξη για τήν ύ-
παρξη τού Θεού· όπως δέ χρειάζεται άπόδειξη για τήν

ύπαρξη τής γής, όπου βρίσκεται, ή τού ήλιου, πού οί
άχτινες του λαμποκοπούν μπροστά του, τó ίδιο και λιγώ-
τερο χρειάζεται για τó Θεό. "Εκείνος πού προσεύχεται
δοκιμάζει τήν ύπαρξη τού Θεού. Σά σέ τριγυρίζουν οί άμ-
φιβολές, προσεύχου, θά δοκιμάσης τότες τó Θεό. Τίς διώ-
χνει τίς άμφιβολές ή προσευχή. "Εμπόδιο δέν πρέπει νά
ή άμφιβολία για τήν προσευχή. "Α δέν μπορείς σαν πι-
στες νά προσευχηθής, προσευχήσου σαν ένας πού άμφι-
βάλλει. Ρώτησε τόν έαυτό σου, ή δέν είν' ένας Θεός, πού
νά σ' άκούη, σαν τού φωνάζης από τά βάθια τής ψυχής
σου. "Αλάκρη ή φυσική μας έπιστήμη έχει βάζη τήν
πείρα. Πόσες χιλιάδες πειράματα δέν πρέπει νά κίνη ο
σφός, για νά μωρήση νά βεβαιώη ένα πρᾶμα; Τό ίδιο
πρέπει νά φερθῇ κι' ένας πού άμφιβάλλει, για νά νοιώση
τού Θεού τήν ύπαρξη: θαρρέψου λοιπόν νάρθης σέ προ-
σωπική σκέσι με τó Θεό αυτόνε, πού πρόβλημα σου είν'
ή ύπαρξη του, μίλα μαζί και κύτταζε, ή δέ φανερώνεται
στα μάτια σου σά Θεός ζωντανός. "Αλλο μέσο δέν ύπάρχει
για νάποχτήσης στο πρᾶμ' αύτή βεβαιότητα· πρέπει νά
καταπιστῇς με τά πειράματα και νά λάβης πείρα τού
Θεού. "Ακόμη και για όσους είναι πρᾶμα βέβαιο θεωρη-
τικά ή ύπαρξη τού Θεού, κι αυτοί χρειάζονται πάντα νά
σκετίζονται προσωπικά με τó Θεό, ή δέ θένε νάχουν μιά
νεκρή μόνο ιδέα. Στήν προσευχή πάντα καινούρια πείρα
τού Θεού λαβαίνουμε, κι εκείνο πού άλλιώτικα για μάς